

מבוא לפילוסופיה של המדע
סמסטר א', 2017

פרטי הקורס יום ב', 14:00-16:00
גילמן, 144

מרצה
ד"ר אורי בלקינד
obelkind@post.tau.ac.il
שעות קבלה: בתיאום מראש
בניין ווב, 309

תיאור הקורס

מטרתו של הקורס לסקור גישות פילוסופיות מרכזיות למדע, בעיקר בזמן ולאחר המהפכה המדעית של המאה ה-17. הקורס יכלול בין היתר את הניסיונות המוקדמים של פרנסיס בייקון ורנה דקארט לתאר את תפקידם של הניסיון והתבונה בבניית הידע המדעי, את העקרונות הפילוסופיים של גישתו של אייזיק ניוטון למדע, הביקורת על היסקים מן הניסיון והספקנות של דיויד יום, המשבר הפילוסופי שליווה את קריסת הפיסיקה הקלאסית בתחילת המאה ה-20, ועיקרי הגישות הפילוסופיות שפותחו בתגובה למשבר זה, כמו אלו של קארל פופר ותומאס קון.

אתר הקורס

הטקסטים של הקורס יהיו נגישים באתר הקורס במודל, בכתובת url <http://moodle.tau.ac.il/>. בכל שבוע תהיה מטלת קריאה. לא יהיה אפשרי להצליח בקורס ללא קריאה מסודרת של הטקסטים, גם אלו שכתובים באנגלית.

דרישות הקורס

בקורס יהיה מבחן מסכם.

תכנית הקורס ופירוט המפגשים (נתון לשינויים)

תאריך	נושא	מטלת קריאה
23.10	שיעור מבוא	
30.10	פילוסופיה המדע של אריסטו	ברגמן, עמ' 20-13
6.11	תחילתה של המהפכה המדעית, הטיות שונות ותרומתו של הניסיון למדע: פרנסיס בייקון	Gower 97, Chapter 3
13.11	מקומה של התבונה, ודאות והכרח: רנה דקארט	דקארט, קטעים נבחרים
20.11	בין התבונה והניסיון: אייזיק ניוטון	Gower 97, Chapter 4
27.11	ביקורת האינדוקציה של דייויד יום	יום, פרקים ד' – ה' Salmon
4.12	התפיסה ההיפותטית דדוקטיבית של המדע, הקשר הגילוי והקשר ההצדקה	המפל, פרקים 2-1 Gillies, 2.3
11.12	פוזיטיביזם מדעי, משמעות ומטאפיזיקה	Ayer, pp. 33-45
18.12	רציונליות מדעית ועיקרון ההפרכה: קארל פופר	פופר, "השערות והפרכות" Gillies, 2.1-2.2
25.12	הולזים מדעי: פייר דוהם וו. ואן אורמן קווין	Duhem, pp. 158--169
1.1	מדע נורמלי: תומאס קון	קון, פרקים I-VII
8.1	מדע מהפכני: תומאס קון	קון, פרקים VIII-XIII, אחרית דבר
15.1	סיכום	

ביבליוגרפיה

- ברגמן, ש. ה. (1975) מבוא לתורת ההגיון: המדע העיוני של הסדר, מוסד ביאליק
- דקארט, ר. (1987), מאמר על המתודה, הוצאת הספרים על שם י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית
- המפל, ק. (1975), פילוסופיה של מדע הטבע, האוניברסיטה הפתוחה
- יום, ד. (2008) מחקר בדבר בינת האדם, רסלינג.
- פופר, ק. (1993) "מדע: השערות והפרכות." מדע המדינה לגונוני, בעריכת ברוך זיסר, האוניברסיטה הפתוחה
- קון, ת. (1997) המבנה של מהפכות מדעיות, ספרי עליית הגג, תרגום: יהודה מלצר
- Ayer, J. L., (1952) "The Elimination of Metaphysics," *Language, Truth and Logic*, Dover
- Duhem, P. (1954) *The Aim and Structure of Physical Theory*, trans. P. Wiener, Princeton University Press.
- Gillies, D. (1993), *Philosophy of Science in the Twentieth Century: Four Central Themes*, Blackwell
- Gower, B. (1997) *An Historical and Philosophical Introduction*, Routledge
- Salmon, W, (1975) "An Encounter with David Hume", in *Reason and Responsibility*, Ed. Joel Feinberg.
Dickinson Publishing Co. 3rd edition.